

נו: הנודר מן הירק פרק שביעי נדרים ר"ן

עין משפט
נר מצוה

מסורת הש"ס

רש"י

יא א ב מ"י פיה מהל'
כלל ה"י ית:
יב ג מ"י פיה מהלסת
כלל הלכה א:
כ ד מ"י פיה מהל' אכל
הלכה ית:
כא ה מ"י פיה מהל'
מרים הלכה טו
טו"ט ע"י סו"ט דו ספ"ק
ע"י:
כב ו מ"י ע"י טו"ט ע"י
ספ"ק ל:
כג ז מ"י פיה מהלסת
טומאות נדמה ה"י:

ממיר קרבטיו דהיינו לולאמיו בימי אכלו: קרביטין מי איס ליה.
הרי כשאר מנות הוא עשוי: בשוקא דלע"י. מעבדי עורות: ערסא
דללא. מטה של עור ומולין רעועות נשפת העור סביב וכשרוצים
לנטותו עובדין הלעועות בלרזכות המטה וכשממירין אותן נופל מאליו
וכן הן קרביטיו וכ"י שלל יתקלקל
העור בלחוח הקרקע שלל היו ראשי
כרעיו גבוהין מסרננו למעלה אמר
מנא קמא דלעו כופסו וקאמר ו"ר"ג
דממיר קרביטיו והוא נופל: מטה
מסרגין אוספ על גבה. המגלים
מרכיבים ע"י הלרזכות המטה:
דרגש מסרגים אוספ מגופו. ע"י
נקבים בלרזכותו וממירין נהן ראשי
לרעועות התלויות בעור ועובדין ואין
מרכיבין הלרעועות ע"ג ארזכות
המטה: והסריספ. ערסא מיתוקות:
משיסופס בעור הדג. כדי להחליק
הארזכות ליפוח: למס לי שפס
עור דג. והרי מכוסות הן תמיד
נראשי: החגלים המסורגין על גבי
המטה: אטולי ואסוקי כנטיס.
נקבים של ארזכות ונהן ממירין ומוליא
ראש התכל: בלכקסא. לולאות הלרין
העור בלחוח הקרקע.
שלל היו ראשי כרעיו
גבוהין מסרננו למעלה.
ממירין ח"ק וקוספ ט"י ע"י
דופן הכרעיה ורזכותיה
למעלה ואמר ליה רבן
שמטין ממיר קרביטין והוא
טפל וט"ו. שקלטיס ע"י ע"י
ורבא. נקטיס וקוספ ו"י
ארזכות וממירין אותן
בלחוח דופי המטה.
אמר מלחשיס ואמר
מרגלמיה וממירין וקוספ
נראשי וממירין אותן
המטה. ל"ה וע"י פורשין היכלה ו"י
שממירין אותן נקטיסין למטה והיינו
עמסה ואין יכול לרעועיה מפני נקטיסיה
וממירין אותן וקוספ ד"ו: מנלן דעיבורא
דמסא כמסא דמ"י וכו'. אלל ש"מ
בעיבורה חוק ע' אמה ושיריס של
יריחו היה יושב: סא כתיב כמחמה
ומדוסם מחוק לעיר. אלמא חמס
העיר חוק לעיר ממיר ואינו מן העיר:
ילך לכיסו ומקרי. על ידי חבל
ארזן: ח"ל אל פסח הכיס. דמשמע
שזרין לעמוד על הפסח כשעת
הקרב: אי אל פסח הכיס. כלומר
אי כתביה לחודיה ולא תכל מן הבית
ה"א שיעמוד על האסקופיה מחת
המשקוף ויסגר להכי אלטר"י מן הבית
ללמד שזרין לללח חוק לאסקופיה
שחתה המשקוף. ומדלררביה הכי אלמא
של שחתה המשקוף א"פ"ש שהוא מן
האגף ולחוק הוי בכלל בית: שאני

א) טהורין כ: כלס
פתי"ו מ"א (ב) ימי טהור
חולין סה. ד"ס המטין
א) טהורין כ: ישיש ח"ק
ס. ישיש (ד) ימי טהור
ז) טהורין כ: מנחל ע"א.
ח) נעטס פ"י מ"י מ"י
ט) טהורין כ: מנחל ע"א.
כ) טהורין כ: מנחל ע"א.
ד"ל רב"ז

תורה אור השלם

1. ויהי בדיית יהושע
ביריחו וישא עיניו וירא
הנה איש עמד לבגדו
ותרבו שלופה בידו וילך
יהושע אליו ויאמר לו
הקלנו אתה אם לקרנתי.
יהושע ה' י'
2. ויריחו סגרת ומסגרת
מפני בני ישראל אין
ירצא ואין כא:
יהושע ה' י'
3. ומרתם מחזק לעיר
את פאת קדקוה אלסיהם
באמה ואת פאת נגב
אלסיהם באמה ואת פאת
ים אלסיהם באמה ואת
פאת צפון אלסיהם באמה
ורערי בקורן זה יהיה
לק"ם מגרש הערים:
במבור לה ה'
4. וירצא בחוקן מן הבית
אל פתח הבית והסגיר
את הבית בשבעת ימים:
וקרא יד לח

הגרות הב"י

(א) ויהי ד"ס המיחמה
וכי' ללכות ח"י' ואל"ס
ז"ל ד"ה רבן שמטין כ"ג
לומר דרגש ח"ן ח"י' וכו'
טעם קרביטיו והוא נופל
הס"ד ואל"ס ז"ל ד"ה
קרביטין לולאות ט"ו ואל"ס
ד"ה קרביטין מן א"ת ל"ה
וכי' לטול הס"ד ואל"ס
מ"ה דלע"י: (ב) מ"ה המטה
מסרגין וכו' מרגלמיה
הס"ד ואל"ס מ"ה מגופו
שאחזק ע"י"ס עוביס
יממס"ס: (ג) ד"ה ח"ו וכו'
מנחל ע"א ואל"ס ח"י'
ע"י"ל ואסוקי בביוני
שממירין כ"ל: (ד) ו"י ד"ה
הלכה כ"י ממיר כ"ג
דלמ"ר:

תוספות

דרגש ס"ד קרביטיו
והעור נגד"י. קרביטיו
לולאות שממירין חמסה
וקסירין בעור: ערסא
דללא. מטה של עור ומולין
לרעועות נשפת העור סביב
וכשרוצין לנטותו רעועות
הלרעועות בלרזכות המטה
וכשממירין אותם הוא
נופל ויהי קרביטיו: מטה
מסרגין המסורגין על גבה
על הארזכות הלך כשסופין
אוחו הסורגין נכסיס
ואין יכול לנפ"ש עליו:
דרגש סורגין מסרגין.
מחת הארזכות הלך כ'
נמי טוסיה הוא נמו לנפ"ש
ע"י ש"י ש"ה ע"י

המיוחדס. ליתן עליה כלים
לכפוחה (ב): קרביטין לולאות שבו:
קרביטין מי איס ליה. הכי קיס
לכו דלל הוו לכו קרביטין שאינה עשויה
להתפרק אלל עומדת
מוצעת לעולס: רבן שמטין אומר ח"ן
לר"ך לוקוספ. אלל הוא האכל
נוטל קרביטין והוא נופל: דלע"י.
מוכרי עורות: ערסא דללא. של
עור ש"סן עליה אכל אינה חשובה
כל ק ויהי הוואיל ואינה חשובה
לל היה טוספ אלל וקוספ ד"ו והלך
לאמר"י בממתי' דמומ"ר בדרגש שאינה
מטה חשובה וערסא דללא אינה לה
קרביטין ופליג רב"ז"ג בגמרא ואמר
דכעי כפיה כל ק שממיר קרביטין
העור נופל מאליו לפי שיש רעועות
סביב לעור וממירין אותו בין ארזכות
המטה וקוסירין הלרעועות בלרזכות
ושוכיבין עליו שעומדים מרגלמיה
והעור נופל ח"ן ק" כפיה גדולה מו:
מטה מסרגין אוספ על גבה. שוכריב
בנגד לו העור שישנים עליו סביב
אוחס עלים שעומדים מרגלמיה
ומרגלמיה (ב) נקובים ומכניסין
המשימות שבנגד לו שצנור לתוך
אותן נקבים: משיסופס בעור דג.
שמשפס העלים של מטה הארזכות
והקלרות בעור דג כדי לעשותן
זכוכין ומלקיס: למס לי שפס עור
או מהל העור מכוסה מן החגלים
או מהל בנגד לו מן העור: סא וסא.
מסמרגין ומכניסין ראשי המשימות
אכיוניו שמכניסין ראשי המשימות
שבנגד לך הנקבים וקוסיריס זה
זוה: אטולי ואסוקי בלכקסא.
שקסירין לולאות בע"י המטה מרגלמיה
וממירין ומכניסין ראשי המשימות
נקבים וקוסרין לולאות והיינו
קרביטין: שקלטיס ויאל"ס. כללמ"ר'
המס נקליטין שנים ואוחס מטה ח"ן
אדס יכול לכפוחה מפני נקליטיה אלל
זוקספה על ג' אמה וממירין וממיריה
ד"ו: הלכה כרבן שמטין (ו). דלמ"ר
ממיר קרביטין: ב"ר"ג. ללכופס.
בחוק אלסיה אמה: לפיבורס.
היינו פגוס נכנס פגוס ויאל"ס של
אוחס העיר: גב' אלל שמע מינה
כע"יבורס חוס קאי. וקרי ליה כיריסו:
אימא ואל"סו כמחמה. הוי בחוק
יהושע כיריסו כמחמה הוה קאי':
מחמה אקרי חוק לעיר דלמכ"ו
האגף ולפניס. מן סגירת הפסח
לחוק מן האגף והוי
על עובי המפתח אינו אסור: יכול
ילך לכיסו ויסגיר. הכי
שלוחו: פ"ל אל פסח הכיס. של
מנוגב זר"ך לעמוד: הכי
גרסינן על השקוף. על עובי המפתח:
עד שילל מן השקוף.
דעל השקוף אקרי בית: בלד
השקוף. מבחוק. מדקאמר עד
שילל מן הבית כולו אלמלא
דשקוף נמי הוי בית ואמלא
הנודר מן האגף ולפניס מה
שעל הפסח: ממתי'

ממיר דהוה אממה המיוחדת לכלים דתניא
"אם היתה אלא או קשיא הא קשיא דתניא
לכפוחה א"ר אומר ידרגש מתיר קרביטיו והוא
נופל מאליו ואי דרגש ערסא דגרא הוא
קרביטין מו אית ליה כי אתא רבין אמר
שאלתיה להווא מרבנן ורב החליפא בר
מערבא שמויה דהוה שכוח בשוקא דצלעו
ואמר לי מאי דרגש ערסא דצלא איחמר
איזוה מטה ואיזוה דרגש אמר רבי ירמיה
מטה מסרגין אותה על גבה דרגש מסרגין
אוחו מגופו מיתבי' ב"לוי ע"י מאימתי
מקבלין מוטואה י' המטה והעריסה י' משיסופס
בעור דג ואי מטה מסמרגין על גבה למה
לי שיפת עור דג אלל הוא והוא מגופו מטה
אעולי ואפוקי בביוני דרגש אעולי ואפוקי
באבקרתי" א"ר יעקב בר אחא אמר רבי י'מטה
שנקליטיה ויאל"ס וקוספ ד"ו ו"י יעקב בר
אד"ר אמר ר' יהושע בן לוי הלכה כרשב"ג:
ב"ר"ג. הנודר מן העיר י'מותר ליכנס לתחומה
של עיר ואסור ליכנס לעיבורה י'אכל הנודר
מן הבית אסור מן האגף ולפניס: גב' מנלן
דעיבורא דמחא כמחא דמי א"ר יוחנן דאמר
קרא יו"ה בהיות יהושע ביריחו וגו' מאי
ביריחו אימיא כיריחו ממש והכתיב י'ויריחו
סוגרת ומסוגרת אלל ש"מ בעיבורה אימא
אפ' בתחומה הא כתיב בתחומה י'ומדותם
מחוק לעיר: הנודר מן הבית אינו אסור אלל מן
האגף ולפניס: אבל מן האגף ולחוק לא מתיב
רב מרי י'וצא חכהן מן הבית י' יכול ילך
לביתו ויסגיר ח"ל" אל פתח הבית אי אל פתח
הבית יכול יעמוד תחת המשקוף ויסגיר
תלמוד לומר מן הבית עד שיצא מן הבית
כולו הא כיצד עומד בצד המשקוף ויסגיר
ומנין שאם הלך לביתו והסגיר או שעמד תחת
המשקוף והסגיר שהסגירו מוסגר ח"ל" והסגיר
את הבית מכל מקום שאני גבי בית
דכתיב מן הבית עד שיצא מן הבית כולו:
מתני'

ומדוסם מחוק לעיר: מן האגף ולפניס. אלל מן האגף ולחוק
לפניס. אגף כמו (וימא ית). הגפת דלחוח. אלל מן האגף ולחוק
על עובי המפתח אינו אסור: יכול ילך לכיסו ויסגיר. הכי
שלוחו: פ"ל אל פסח הכיס. של מנוגב זר"ך לעמוד: הכי
גרסינן על השקוף. על עובי המפתח: עד שילל מן השקוף.
דעל השקוף אקרי בית: בלד השקוף. מבחוק. מדקאמר עד
שילל מן הבית כולו אלמלא דשקוף נמי הוי בית ואמלא הנודר
מן האגף ולפניס מה ששקוף על הפסח: ממתי'

גבי כ"ס דכתיב קרא מן הכיס עד שילל מן הכיס כולו. דכ"ו דכתיב
רחמנא מן הבית ימירא לרבוי י'איה אחרת אחא והיינו שילל מכל מה
שחתה המשקוף דהא לו לא כתיב מן הבית אלל ואלל הכהן
אל פסח הכיס הוה אמירא דעומד מחת המשקוף ומסגיר אע"ג
דכתיב ואלל דמן האגף ולחוק לחוק. ומכלן לאומן שנשבעין לעמוד
[חזו"גטנ"ג] כ"ס אחד דמן האגף ולפניס מותרים מן האגף ולחוק אסורין:
מתני'

פירוש הרא"ש

כ"ד הוה אבשה מיוחדת
ב"כ"ס. והא דלחמין
שקלי"ה יואנ"ן. מן יולל מחמס המטה י' במרגלמיה וכן נטוהין ונמנין ע"ן ארזן על שניהן
ומוסין עליו חלל על המטה ואינם קועטין מטה וס' י' מטה שקליטיה יאל"ס מוספה וקועטין כה ואין יכול
לכפוחה מפני אותן נקליטין וקוספ על ג' אמה: ממתי' ואסור י'בכנס לעיבורה. שניסיה אמה ושיריס שעומדים אוחס
עיטו לע"י וחסה ואלל מדרין מחוס טמס: מן האגף ולפניס. ממקוס הגפת הדלת: נמי התיבין ומדותם מחוק לע"י.
אלמא חמס העיר ממיר חוק לעיר: יבוא ילך לביתו ויסגיר. ע"י שלל או על ידי שלל: ח"ל" אל פתח א"א חמא א"א
חוק הבית יבוא יעמוד תחת המשקוף ויסגיר. דהיינו מן האגף ולחוק אלמא חוקין כ"ס פסח הכיס: